

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰੈਫਰੈਂਸ

ਡੀਕੇ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਐਚਆਰ ਸੋਢੀ ਜੇ. ਜੇ. ♦

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ- ਬਿਨੈਕਾਰ।

ਬਨਾਮ

M/S ਜੈ ਹਿੰਦ ਪਿਕਚਰ ਕੰਪਨੀ (ਪੀ.) ਲਿਮਿਟਡ, ਅੰਬਾਲਾ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1971 ਦਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਸੰਦਰਭ ਨੰ. 14।

26 ਅਗਸਤ 1971 ਈ.

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1922 ਦਾ XI)—ਸੈਕਸ਼ਨ 10(2) (xv)-ਅਸੈਸੀ ਦਾ ਸਿਨੇਮਾ ਘਰਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਮੋਸ਼ਨ ਪਿਕਚਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨਾ — ਅਜਿਹੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ—ਕੀ ਧਾਰਾ 10(2) ਅਧੀਨ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ (xv).

ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿ ਕੀ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2) (xv) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਇਕਸਾਰ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਕੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ ਜਦੋਂ ਟੈਕਸ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਗੁੜਾ ਸਬੰਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਕਟੌਤੀ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮਾਲਕੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜੋ ਇੱਕ ਸਿਨੇਮਾ ਘਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜੋ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਿਨੇਮਾ ਘਰ ਦਾ ਦੇਣਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸ ਦਾ ਫਿਲਮ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਿਨੇਮਾ ਘਰਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਮੋਸ਼ਨ ਪਿਕਚਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2) (xv) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਕਟੌਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਧਾਰਾ 7 ਅਤੇ 11)।

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਪੀਲੇਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 256(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ)—1 8 ਫਰਵਰੀ, 1971 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਵਾਲ ' ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1961-62 ਅਤੇ 1962-63 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 1967-68 ਦੇ ਆਈਟੀਏ ਨੰਬਰ 23391 ਅਤੇ 23392 ਤੋਂ ਹੋਂਦ ਹੋਇਆ ਕੇਸ ਆਰਏ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2/ਚੰਡੀ/1969-70

“ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਕਟੌਤੀ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸੀ ? ”

ਬਿਨੈਕਾਰ ਲਈ ਡੀਐਨ ਅਵਸਥੀ ਅਤੇ ਬੀਐਸ ਗੁਪਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ।
ਭਗੀਰਥ ਦਾਸ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਬੀ., ਕੇ. ਝਿੰਗਨ ਅਤੇ ਐਸ.ਕੇ.
ਨਾਲ
ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਹੀਰਾਜੀਆ ਦੇ

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼. ਜੈ ਹਿੰਦ ਪਿਕਚਰ
ਕੰ. (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ, ਅੰਬਾਲਾ (ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.)

-----ਆਰ

ਨਿਰਣਾ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.—(1) ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ: -

"ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ, ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਣਯੋਗ ਸੀ?"

(2) ਮੁਲਾਂਕਣ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਿਡ ਕੰਪਨੀ ਹੈ। ਇਹ * ਮੋਸ਼ਨ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੋ ਸਿਨੇਮਾ ਘਰ, ਇੱਕ ਗੁੜਗਾਓਂ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਹਿਸਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1961-62 ਅਤੇ 1962-63 ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਸਿਨੇਮਾ ਘਰਾਂ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਰੁ. 3,065 ਸਾਲ 1961-62 ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰੁ. ਸਾਲ 1962-63 ਵਿੱਚ 2,563 ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਡੈਬਿਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ 12 ਫਰਵਰੀ, 1964 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਕਟੌਤੀ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਵੀ ਅਸਫਲ ਰਹੀ। ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2) (ix) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਕਟੌਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ "ਭੂਮੀ ਮਾਲ, ਸਥਾਨਕ ਦਰਾਂ ਜਾਂ ਮਿਊਂਸਿਪਲ ਟੈਕਸ" ਸਮੀਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਧਾਰਾ 10(2)(xv) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਕਟੌਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਖਰਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਟੈਕਸ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮਾਲਕੀ 'ਤੇ ਸੀ।

(3) ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਟ੍ਰਾਈ ਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ: -

“ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਦੋ ਸਿਨੇਮਾਘਰਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਰੁ. 3,065 ਅਤੇ ਰੁ. ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਟੌਤੀ ਵਜੋਂ 2,563 ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਨੇਮਾ ਹਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰੈਵਿਨਿਊ ਅਥਾਰਟੀ - ਸਬੰਧਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰੋ- ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਸਨ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ

ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸਿਨੇਮਾਘਰਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਇਤਫਾਕਨ , ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਉਹ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲਾਂ 1963-64 ਅਤੇ 1964-65 ਲਈ, ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਐਡੀਸ਼ਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੰਜੋਗ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਅਸਵੀਕਾਰਤਾ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਸੀ ਅਤੇ ਰਕਮ ਨੂੰ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਸਾਲ।"

(4) ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 256(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(5)) ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੀਏ, ਪੰਜਾਬ ਅਰਬਨ ਇਮੋਵੇਬਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1940 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ਸੀ) ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

'ਮਾਲਕ' ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲਾ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ, ਅਤੇ ਟਰੱਸਟੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਟਰੱਸਟੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਚਾਰਜਿੰਗ ਸੈਕਸ਼ਨ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ ਉਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

ਟੈਕਸ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।"

(6) ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮਾਲਕੀ 'ਤੇ ਹੈ।

(7) ਹੁਣ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 10(2)(xv) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਧਾਰਾ 10(2)(ix) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਟੌਤੀ ਵਜੋਂ ਇਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਜੋ ਇੱਕ ਸਿਨੇਮਾ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼. ਜੈ ਹਿੰਦ ਪਿਕਚਰ ਕੰ.

(ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ, ਅੰਬਾਲਾ (ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.)

ਘਰ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਜੋਂ ਜੋ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਨੇਮਾ ਘਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਟੈਕਸ ਦਾ ਫਿਲਮ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲਾਰਡ ਲੋਰਬਰਨ, ਲਾਰਡ ਚਾਂਸਲਰ ਇਨ ਸਟ੍ਰੋਂਗ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਆਫ ਰੋਮਸੇ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਵੁਡੀਫੀਲਡ (1), ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟੈਸਟ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹਨ: -

“ਅਜਿਹੇ ਵਪਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਸੰਕੇਤ ਹੈ. ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕੱਟੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਪੈਸੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਪਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਖਰਚ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਇਹ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਕੇਤ ਹੈ.

ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਨੁਕਸਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਪਾਰ ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਰਿਮੋਟਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ. ਵਪਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਵੱਧ. ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਵਪਾਰ ਲਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਤਫਾਕਨ ਹਨ. ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਟੌਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੇਕਰ ਉਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ੇ ਲਈ ਸੰਜੋਗ ਹਨ, ਜਾਂ ਵਪਾਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰੀ 'ਤੇ ਡਿੱਗਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਟ੍ਰਾਵਨਕੋਰ ਟਾਈਟੇਨੀਅਮ ਪ੍ਰੋਡਕਟ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕੋਰਲ (2) ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 10(2)(xv) ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਕਟੌਤੀ ਵਜੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ: -

"ਖਰਚ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਵਪਾਰਕ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਖਰਚਾ ਵਪਾਰ ਲਈ ਇਤਫਾਕਿਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਵਿਹਾਰਕਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਜਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਪਾਰ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਗੂੜ੍ਹੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟੈਕਸਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਪਾਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਕਟੌਤੀ ਹੋਣ ਲਈ, ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਿੱਧਾ ਅਤੇ ਗੂੜ੍ਹਾ ਸਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

(1) 5 ਟੈਕਸ ਕੇਸ 215.

(2) 60 ਐਲ.ਟੀ.ਆਰ. 277

ਖਰਚਾ ਅਤੇ ਵਪਾਰ, ਭਾਵ, ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਨਾ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਹੀ ਕਿਉਂ

ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਬਨਾਮ ਕਾਵਾਸਾਕੀ ਕਿਸਨ ਕੈਸ਼ਾ ਲਿਮਟਿਡ (3) ਕੋਲ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

-

"ਜਪਾਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਟੈਕਸ, ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਟੈਕਸ ਹੈ ਜੋ ਇਸਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਟੈਕਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਅਤੇ ਗੂੜ੍ਹਾ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(8) ਪੇਸ਼ਾ ਟੈਕਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ (ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ, ਪੰਜਾਬ ਬਨਾਮ ਸਰਸਵਤੀ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਸਿੰਡੀਕੇਟ, ਯਮੁਨਾਨਗਰ (4) ਅਤੇ ਪੰਡਿਤ ਅਤੇ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਜੇ.ਜੇ. ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣ ਬਹੁਤ ਹਨ। ਉਪਦੇਸ਼ਕ: -

"ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2)(xv) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਵੇਗਾ। ਇਹ ਇਸ ਟੈਕਸ ਦੀ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਤਾਂ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਦਿਖਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਇਹ ਟੈਕਸ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਵਿਘਨ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਖਰਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਖਰਚਾ ਸੀ ਜੋ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ? ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਖਰਚਾ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਜਾਂ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਟੈਕਸ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਟੈਕਸ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਟੈਕਸ, ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ। ਜੋ ਕਿ, ਹਾਲਾਂਕਿ,

(3) 75 ਆਈ.ਟੀ.ਬੀ., 537.

(4) ਆਈਟੀ ਰੈਫ. 1965 ਦੇ ਨੰਬਰ 54 ਨੇ 16 ਦਸੰਬਰ 1970 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ **ਬਨਾਮ** ਮੈਸਰਜ਼. ਜੈ ਹਿੰਦ ਪਿਕਚਰ
ਕੰ. (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ, ਅੰਬਾਲਾ (ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.)

ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਟੈਕਸ ਇੱਕ ਖਰਚਾ ਸੀ ਜੋ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ
ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(9) ਇਹ 11 ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੱਲ ਮੰਨਦਾ ਹੈ: ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸਿਨੇਮਾ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ
ਕਾਰੋਬਾਰ ਟੈਕਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ
ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਟੈਕਸ ਧਾਰਾ 10(2)(xv) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਕਟੌਤੀ
ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ ਇੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬੰਗਾਲ ਬਨਾਮ ਗੁਰੂਪਦ
ਦੱਤਾ (5) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਲਈ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ
ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੰਦਾਂ ਨਾਲ, ਉਹ ਕੇਸ ਧਾਰਾ 10(3)(ix) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ
ਧਾਰਾ 10(3)(xv) ਦੇ ਅਧੀਨ। ਇਹੀ ਤਰਕ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ, ਬਨਾਮ
ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ (6) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

(10f) ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕੇਰਲਾ ਬਨਾਮ
ਮਲਿਆਲਮ ਪਲਾਂਟੇਸ਼ਨਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ (7 [ ]), ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਵਿੱਚ 'ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ'
ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ। (2)(xv)। ਇਸ ਸਮੀਕਰਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ
ਹੋਏ, ਸੁੱਬਾ ਰਾਓ ਜੇ., (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ: -

"ਵਪਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ' ਸਮੀਕਰਨ 'ਪ੍ਰਾਪਤ ਲਾਭ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ' ਸਮੀਕਰਨ ਨਾਲੋਂ
ਵਿਆਪਕ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਸੀਮਾ ਚੌੜੀ ਹੈ; ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ
ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਤਰਕਸੰਗਤ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ
ਇਸਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰੋਬਾਰ
ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ
ਉਪਾਅ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ
ਦਾਅਵਾ; ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਕਾਇਆ ਅਤੇ ਟੈਕਸਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ
ਕਿਸੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ
ਹੈ; ਇਹ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਈ ਹੋਰ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦਾ ਅਰਥ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ
ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹਨ। ਉਦੇਸ਼ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਕੀਤੇ
ਗਏ ਖਰਚੇ ਲਈ

(5) 14 ITR 100.

(6) 61 ITR 414

(7) 53 ITR 140

ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ
ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਖਰਚ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ

ਪਿਰ ਦੇ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਭਾਵੇਂ ਏਜੰਸੀ ਦਾ ਮੂਲ ਸਵੈਇੱਛਤ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ।"

ਇਹ ਕੇਸ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਉਸ ਦੀ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਟੈਕਸ ਦਾ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਗੂੜ੍ਹਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਵਿਅਰਥ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ।

(11) ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 10(2)(xv) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੈਕਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਇਕਸਾਰ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਕੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ ਜਦੋਂ ਟੈਕਸ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਗੂੜ੍ਹਾ ਸਬੰਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਕਟੌਤੀ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਨੂੰ 'ਸੈਕਸ਼ਨ 10(2)(xv) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਫੈਸਲਾ ਸਿਧਾਂਤ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਤਹੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

(12) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਸਾਡੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਭਾਵ, ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਪਰ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਐਨ. ਕੇ. ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ILR Punjab and Haryana
12323 ILR—ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰੈਸ, ਸੀ.ਐੱਚ.ਡੀ.

(1974)1